



VYSOKÁ PREDSTAVITEĽKA
ÚNIE PRE
ZAHRANIČNÉ VECI
A BEZPEČNOSTNÚ POLITIKU

V Bruseli 19. 9. 2018
JOIN(2018) 31 final

**SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, RADE,
EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU
REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ BANKE**

Prepájanie Európy a Ázie – základné piliere stratégie EÚ

**SPOLOČNÉ OZNÁMENIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU,
RADE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU,
VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ BANKE**

Prepájanie Európy a Ázie – základné piliere stratégie EÚ

1. Úvod

Vzťah medzi Európskou úniou a Áziou má celosvetový význam a je pravdepodobné, že tieto vzťahy sa v nasledujúcich rokoch ešte prehĺbia. Do Ázie, v ktorej žije približne 60 % svetového obyvateľstva, smeruje 35 % vývozu EÚ (618 miliárd EUR) a z Ázie pochádza 45 % dovozu do EÚ (774 miliárd EUR)¹. Rastúca globálna vzájomná závislosť predstavuje pre Európu aj Áziu príležitosť na intenzívnejšiu spoluprácu, na mierovú politickú spoluprácu, na vytvorenie spravodlivých a pevnejších hospodárskych vzťahov, nadviazanie komplexného spoločenského dialógu a na spoluprácu v oblasti medzinárodnej a regionálnej bezpečnosti. Európa a Ázia môžu spoločne podnieť kooperatívnejší prístup k svetovej politike, globálnej stabilite a regionálnej hospodárskej prosperite.

S cieľom postupne napredovať v tejto spolupráci a vytvoriť príležitosti v rámci globálneho hospodárstva, by EÚ a Ázia mali zabezpečiť účinnú a udržateľnú prepojenosť². Prepojenosť² prispieva k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest, ku globálnej konkurencieschopnosti a obchodu a k pohybu osôb, tovaru a služieb v rámci Európy a Ázie a medzi týmito svetadielmi.

Podľa niektorých odhadov bude v nasledujúcich desaťročiach nevyhnutné v Ázii investovať viac ako 1,3 bilióna EUR ročne do infraštruktúry s cieľom udržať súčasné tempo rastu a adaptovať sa na zmenu klímy³. Na porovnanie možno uviesť, že v EÚ sa nevyhnutné investície do transeurópskej dopravnej siete v období rokov 2021 – 2030 odhadujú na 1,5 bilióna EUR. Nie je to však výhradne len otázka investícií. Ázia pozostáva z rôznych regiónov, ktoré vytvárajú veľmi rozmanité krajiny z hľadiska hospodárskych modelov a úrovne rozvoja. Je potrebné zaviesť jednotné a zosúladené pravidlá, normy alebo postupy s cieľom podporiť prístup na trh a cezhraničný pohyb tovaru, služieb, kapitálu a osôb. Prísne environmentálne a sociálne normy, primerané plánovanie a analýza nákladov a prínosov celého životného cyklu sú potrebné na zabezpečenie dlhodobej udržateľnosti investícií do oblasti prepojenosti. Treba zabezpečiť fiškálnu a finančnú udržateľnosť infraštruktúrnych projektov, aby sa zabránilo riziku vzniku vysokého zadlženia.

Komisia preto navrhuje základné piliere **stratégie EÚ na prepájanie Európy a Ázie** s konkrétnymi návrhmi politík a iniciatívami na zlepšenie prepojenia medzi Európou a Áziou, a to aj prostredníctvom interoperabilných dopravných, energetických a digitálnych sietí⁴. Toto oznámenie je súčasťou príspevku EÚ k 12. stretnutiu Ázia – Európa (ASEM), ktoré sa bude konať v októbri 2018 a na ktorom bude príležitosť podporiť prepojenosť a posilniť spoluprácu s ázijskými partnermi.

¹ Pozri údaje za rok 2016, ktoré sú k dispozícii na adrese http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/january/tradoc_147207.pdf.

² Pojem „prepojenosť“ je vymedzený vo vyhlásení predsedníctva, ktoré bolo prijaté v mjanmarskom hlavnom meste Nay Pyi Taw 20. a 21. novembra na 13. zasadnutí ministrov zahraničných vecí štátov ASEM.

³ Ázijská rozvojová banka, Potreby Ázie v oblasti infraštruktúry, 2017.

⁴ Prepojenosť je dôležitá na zabezpečenie prosperity, čo je potvrdené aj v desiatich prioritách Európskej komisie, v Globálnej stratégii pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie a v Európskom konsenze o rozvoji.

Toto oznámenie by sa malo vykladať v spojení s návrhom Komisie, ktorý sa týka ďalšieho viacročného finančného rámca⁵ a v ktorom sú stanovené jasné priority, ktoré sú bližšie objasnené v nedávno vydaných oznámeniach Komisie⁶, pričom naďalej sú k dispozícii prostriedky na zabezpečenie podpory súkromných investícií na celom svete.

2. Európska cesta: udržateľná a komplexná prepojenosť založená na pravidlách

Európska únia v posledných desaťročiach výrazne podporuje vnútornú prepojenosť. Vytvorením **vnútorného trhu** EÚ umožnila voľný pohyb osôb, tovaru, služieb a kapitálu. Prostredníctvom pravidiel, ktoré platia v celej EÚ (ako sú pravidlá EÚ na kontrolu štátnej pomoci a pravidlá verejného obstarávania), sa zabezpečuje spravodlivá a transparentná hospodárska súťaž, a zároveň prostredníctvom politik Únie sa zaisťuje ochrana životného prostredia, bezpečnostná ochrana, bezpečnosť, ako aj sociálne a individuálne práva⁷. Európska únia v rovnakom duchu podporuje aj obehové hospodárstvo, nízke emisie skleníkových plynov a budúcnosť odolnú proti zmene klímy s cieľom dosiahnuť ciele trvalo udržateľného rozvoja a cieľové hodnoty stanovené v Parížskej dohode o zmene klímy. Týmto politikami sa podporili investície do cezhraničnej prepojenosti na základe jasnej transeurópskej siete (TEN) so správne identifikovanými prioritami a normami. Pre občanov (ako používateľov prepojenosti) a podniky je prínosné, že sa môžu spoľahnúť na účinnú celoeurópsku infraštruktúru, slobodnú a spravodlivú hospodársku súťaž a spoločné normy. Výsledkom vnútorného trhu EÚ je vyššia produktivita a lepšia konkurencieschopnosť, a tak môže byť zdrojom inšpirácie na celom svete.

Cieľom politik EÚ v oblasti prepojenosti je podporiť účinnosť na jednotnom trhu EÚ a posilniť prepojenosť v globálnom rozsahu s dôrazom na ľudské práva a prínosy pre občanov. Tieto ciele podporujú politiky v oblasti: trvalo udržateľného rozvoja, dekarbonizácie, digitalizácie, investícií, inovácií a globálneho vodcovstva.

Skúsenosti umožňujú EÚ podporovať prístup k prepojenosti, ktorá je udržateľná, komplexná a založená na pravidlách:

- **Udržateľná prepojenosť.** Ak sa má zvýšiť produktivita, podnietiť rast a tvorba pracovných miest, je potrebné, aby investície do prepojenosti zabezpečovali trhovú účinnosť a aby boli životaschopné z fiškálneho hľadiska. S cieľom reagovať na výzvy spojené so zmenou klímy a degradáciou životného prostredia je nutné, aby sa podporovala dekarbonizácia hospodárstva a aby sa dodržiavali prísne normy založené na posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Spoločenský pokrok sa dosiahne tak, že sa budú dodržiavať prísne normy v oblasti transparentnosti a v oblasti dobrej správy vecí verejných a prostredníctvom primeraných verejných konzultácií sa vypočujú názory ľudí ovplyvnených danými projektmi. Prostredníctvom politik v oblasti prepojenosti by sa mali obmedziť negatívne externality, ako je vplyv na životné prostredie, preťaženie, hluk, znečistenie a nehody. V krátkosti, prepojenosť

⁵ Oznámenie „Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027“, COM(2018) 321.

⁶ Oznámenie o africko-európskej aliancii pre udržateľné investície a pracovné miesta, COM(2018) 643 a oznámenie „Zefektívnenie finančnej architektúry pre investície mimo Európskej únie“, COM(2018) 644.

⁷ Povinnosť vykonávať posudzovanie vplyvov na životné prostredie v prípade infraštruktúrnych projektov bola zavedená do právnych predpisov EÚ už v roku 1985. Mala by sa uplatňovať aj zásada predbežnej opatrnosti, zásada prevencie, zásada, že nápravu environmentálnej škody treba vykonať pri zdroji, a zásada „znečisťovateľ platí“. Pozri článok 174 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

musí byť dlhodobou udržateľná z hospodárskeho, fiškálneho, environmentálneho a sociálneho hľadiska.

- **Komplexná prepojenosť.** Základom prepojenosti je vybudovanie sietí a zabezpečenie pohybu osôb, tovaru, služieb a kapitálu cez tieto siete. To znamená dopravné spojenia letecké, pozemné alebo námorné. Zahŕňa to digitálne siete, od mobilných až po pevné, od internetovej chrbticovej siete až po účastnícke vedenie, od káblov až po satelity. Takisto to zahŕňa energetické siete a toky, od plynu vrátane skvapalneného zemného plynu až po elektrizačné sústavy, od obnoviteľných zdrojov energie až po energetickú účinnosť. Treba optimalizovať synergie medzi tromi sektormi, ktoré niekedy vedú k inovačným a novým formám prepojenosti. Prepojenosť má kľúčový ľudský rozmer a záujmy a práva ľudí by mali tvoriť jadro všetkých politík.
- **Medzinárodná prepojenosť založená na pravidlách.** Pravidlá a predpisy sú nevyhnutné na zabezpečenie účinného, spravodlivého a bezproblémového pohybu osôb, tovaru, služieb a kapitálu. Medzinárodne schválené postupy, pravidlá, dohovory a technické normy podporované medzinárodnými organizáciami a inštitúciami umožňujú cezhraničnú interoperabilitu sietí a obchodu. Európska únia na svojom vnútornom trhu zaručuje nediskrimináciu a rovnaké podmienky pre podniky a podporuje otvorené a transparentné investičné prostredie, pričom zároveň chráni svoje kľúčové aktíva⁸. Európska únia by mala aj naďalej podporovať otvorené a transparentné procesy verejného obstarávania, v rámci ktorých sú pre podniky zabezpečené rovnaké podmienky.

Na tomto základe sa EÚ spolu so svojimi susedmi a ázijskými partnermi bude angažovať v troch oblastiach:

- Po prvé tak, že prispeje k účinným spojeniam a sieťam medzi Európou a Áziou prostredníctvom prioritných dopravných koridorov, digitálnych prepojení a prostredníctvom energetickej spolupráce na prospech ľudí a príslušných hospodárstiev.
- Po druhé tak, že vytvorí partnerstvá v oblasti prepojenosti na základe spoločne dohodnutých pravidiel a noriem, čím sa umožní lepšia správa tokov tovaru, osôb, kapitálu a služieb.
- Po tretie tak, že prispeje k riešeniu prípadov veľkého nedostatku investícií lepšou mobilizáciou zdrojov, efektívnejším využitím finančných zdrojov EÚ a posilnením medzinárodných partnerstiev.

3. Budovanie účinných spojení medzi Európou a Áziou

S cieľom ešte viac posilniť účinnosť existujúcich a budúcich spojení by Únia spoločne so svojimi partnermi mala riešiť dopravné, energetické a digitálne prepojenia medzi Európou a Áziou, pričom treba zohľadniť rýchle technologické zmeny, ktoré majú výrazný vplyv na prepojenosť. Popri riešení fyzických spojení medzi Európou a Áziou by EÚ a jej partneri mali podporovať aj prepojenosť a mobilitu študentov, akademických pracovníkov a výskumníkov.

⁸ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na preverovanie priamych zahraničných investícií do Európskej únie [COM(2017) 487].

3.1. Doprava

Únia aj ázijskí partneri majú záujem na rozvoji účinných, hospodársky životaschopných a environmentálne udržateľných obchodných trás a koridorov medzi Európou a Áziou. Z hľadiska hodnoty sa v súčasnosti 70 % obchodu realizuje námornou dopravou, viac ako 25 % letecky, pričom železničná doprava zostáva pomerne okrajová. Vo všetkých sektoroch je obrovský potenciál rastu.

Európska únia by spoločne so svojimi susedmi a ázijskými partnermi mala posilniť dopravnú prepojenosť. Európska únia by mala pracovať na **prepojení rozvinutého rámca transeurópskej dopravnej siete (TEN-T) so sieťami v Ázii**. V rámci transeurópskej dopravnej siete sú stanovené jasné priority a normy na podporu cezhraničnej a interoperabilnej multimodálnej dopravy (t. j. kombinácia železníc, námornej dopravy a vnútrozemských vodných ciest). Na dosiahnutie tohto cieľa by EÚ mohla podľa potreby ponúknuť technickú pomoc s cieľom pomôcť partnerom s plánovaním dopravných systémov a zabezpečiť ich vzájomné prepojenie, pričom EÚ by mohla podľa potreby prispieť aj na financovanie infraštruktúry (pozri oddiel 4). Nedostatky a príležitosti sa identifikujú pomocou nových metód na posúdenie úrovni prepojenosti (napr. pomocou indexov prepojenosti). Európska únia by mala prispieť aj k zvýšeniu bezpečnosti dopravnej prepojenosti s Áziou.

Prepojenosť a bezpečnosť

Svet je čoraz viac závislý od sofistikovaných dátových sietí a prenosov, energetických spojení, dokonale načasovaných hodnotových reťazcov a mobility ľudí. Riadenie týchto tokov znamená, že treba nájsť rovnováhu medzi ich uľahčením a zabezpečením ich ochrany a bezpečnosti. V dobe hybridných hrozieb a terorizmu je „bezpečnosť tokov“ veľmi dôležitá. Prístup k obchodným trasám naďalej závisí od vhodného politického a bezpečnostného prostredia, pričom je potrebné riešiť problémy, ako je cezhraničná organizovaná trestná činnosť a všetky druhy nedovoleného obchodovania a pašovania, kybernetická bezpečnosť a útoky na dopravnú a energetickú bezpečnosť. Tieto problémy nemožno riešiť výhradne prostredníctvom interných alebo externých politík krajín alebo subjektov. Európska únia by sa mala spoločne s partnerskými krajinami usilovať o zvýšenie ochrany a bezpečnosti dopravnej prepojenosti s Áziou, a to najmä v oblasti kybernetickej bezpečnosti.

- **Letecká doprava**

Dohody EÚ o leteckej doprave s tretími krajinami vytvárajú nové hospodárske možnosti prostredníctvom otvorenia trhov a podpory investičných príležitostí. S cieľom umožniť rozvoj leteckej dopravy na prospech občanov a podnikov z EÚ a z partnerských krajín, EÚ v súčasnosti rokuje o dohodách o leteckej doprave s viacerými krajinami v susedstve EÚ a v Ázii⁹. Európska únia sa v rámci tohto úsilia zameriava aj na vplyv letectva na životné prostredie a klímu, predovšetkým pokiaľ ide o otázku emisií z leteckej dopravy. Európska únia bude naďalej podporovať potrebnú **dlhodobú dekarbonizáciu** leteckej dopravy v rámci Európy, Ázie a ďalších svetadielov, a to aj prostredníctvom podpory účinného vykonávania

⁹ Uzavreli sa rokovania s Arménskom a prebiehajú rokovania s krajinami združenia ASEAN, s Azerbajdžanom, Tureckom a Katarom. Komisia parafovala dohodu o spoločnom leteckom priestore s Ukrajinou, dvojstrannú dohodu o bezpečnosti leteckej dopravy s Čínou a rokuje o takejto dohode s Japonskom.

medzinárodných dohôd¹⁰ a prostredníctvom cielených činností zameraných na budovanie kapacít v partnerských krajinách.

- **Námorná doprava**

Európska únia podporuje ekologickú a udržateľnú lodnú dopravu tak, že vytvára politické opatrenia platné v celej EÚ a vyvíja úsilie v oblasti životného prostredia vrátane činností vykonávaných v rámci Medzinárodnej námornej organizácie (IMO). V rámci stratégie zameranej na dekarbonizáciu dopravy bude Komisia aj naďalej podporovať využívanie **alternatívnych palív** v prístavoch v Európe a Ázii. Európska únia bude naďalej spolupracovať s tretími krajinami v Ázii a prostredníctvom príslušných dohôd o námornej doprave pomôže regulovať a uľahčovať námornú dopravu. S cieľom urýchliť colné formality by mala podporovať iniciatívy zamerané na digitalizáciu a zjednodušenie administratívnych formalít v prístavoch v Ázii¹¹. Európska únia by sa takisto mala usilovať o to, aby boli v širšej miere prijaté Rotterdamské pravidlá, čo by uľahčilo používanie elektronických dokumentov v lodnej doprave¹². Na posilnenie námornej bezpečnosti by EÚ mala navrhnúť dodatočné opatrenia a naďalej by mala podporovať medzinárodné úsilie, a to aj prostredníctvom IMO. Európska únia by mala naďalej rozvíjať „premostujúcu“ úlohu čiernomorskej oblasti.

- **Pozemná doprava**

V sektore **železničnej dopravy** by EÚ spoločne s partnermi mala pracovať na zvýšení konkurencieschopnosti železničných spojení prostredníctvom skrátenia tranzitných časov a zlepšenia koeficientov zaťaženia. Európska únia rozšírila transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T) do krajín západného Balkánu a nedávno sa so šiestimi krajinami Východného partnerstva (Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Gruzínsko, Moldavsko, Ukrajina) dohodla na rozšírení siete TEN-T. V budúcnosti by dôležitú úlohu mohli zohrávať železničné spojenia **sever – juh**¹³, ako aj železničné spojenia **východ – západ**¹⁴. Predovšetkým železničné spojenie EÚ – Čína zaznamenáva prudký rast. Bude potrebné vyriešiť problémy týkajúce sa dlhodobej hospodárskej životaschopnosti a konkurenčnej neutrality tohto železničného spojenia. Európska únia podporuje iniciatívu Európskej hospodárskej komisie OSN (EHK OSN), ktorá sa týka jednotných právnych predpisov v oblasti železničnej dopravy; cieľom tejto iniciatívy je zjednotiť právny režim železničnej prepravy tovaru na celom eurázijskom kontinente. Európska únia bude spolupracovať s príslušnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti železničnej dopravy na rozšírení uplatňovania rámcov EÚ týkajúcich sa technických špecifikácií a riadenia bezpečnosti¹⁵. Pokiaľ ide o eurázijskú prepojenosť, na stredné vzdialenosti (napríklad do Strednej Ázie) je zvyčajne výhodnejšie využiť **cestnú dopravu**, ktorá slúži aj ako sekundárna dopravná sieť v kombinácii s inými druhmi dopravy. Navyše kľúčové je zabezpečiť vhodné sociálne podmienky pre zamestnancov v tomto sektore a spravodlivú hospodársku súťaž medzi podnikmi pôsobiacimi v odvetví cestnej dopravy.

¹⁰ Dohody ICAO.

¹¹ Oznámenie „Strategické ciele a odporúčania pre politiku EÚ v oblasti námornej dopravy do roku 2018“, COM(2009) 8.

¹² Dohovor OSN o zmluvách o medzinárodnej preprave nákladu vykonávanej úplne alebo čiastočne po mori (2008).

¹³ Železničné spojenia sever – juh prepájajú Stredomorie, Čierne more a Perzský záliv so Severným morom, Pobaltím a arktickou oblasťou.

¹⁴ Železničné spojenia východ – západ prepájajú EÚ s Čínou a Strednou Áziou.

¹⁵ Medzivládna organizácia pre medzinárodnú železničnú dopravu (OTIF) a Organizácia pre spoluprácu železníc.

Európska únia by sa v rámci spolupráce s ázijskými krajinami mala zamerať na podporu **bezpečnosti cestnej premávky** tak, že poskytne najlepšie postupy a najvhodnejšie riešenia s cieľom obmedziť úmrtia a zranenia na cestách. Európska únia takisto pomôže podporiť výmenu **colných** informácií a rozvinie spoluprácu v oblasti tranzitu jednak bilaterálne a jednak prostredníctvom Svetovej colnej organizácie (WCO).

3.2. Digitálna prepojenosť

Vysokokapacitné sieťové prepojenia sú kľúčové na podporu digitálneho hospodárstva. Chrbticové sieťové prepojenia s ázijskými a ďalšími tretími krajinami prispievajú k vytvoreniu plne zosieťovanej siete so zabezpečením požadovanej šírky pásma a ďalších kvalitatívnych kritérií tejto čoraz kritickejšej infraštruktúry. Je preukázané, že všeobecný a cenovo dostupný prístup na internet **podporuje sociálno-ekonomický rozvoj**.

Európska únia by v rámci vzťahov s ázijskými krajinami mala podporovať mierové, bezpečné a otvorené prostredie v oblasti IKT, pričom je potrebné riešiť hrozby v oblasti kybernetickej bezpečnosti a ochranu ľudských práv a slobôd online vrátane ochrany osobných údajov. Ucelený regulačný prístup je potrebný na podporu súkromných a verejných investícií do „digitálnej“ infraštruktúry¹⁶, ako aj politik a stimulov na premostenie digitálnej priepasti najmä vo vzdialených regiónoch alebo vo vnútrozemských štátoch. V tejto súvislosti bude Únia podľa potreby v Ázii presadzovať **stratégiu Digital4Development**¹⁷ s cieľom podnietiť posilnenie digitálnych technológií a služieb na podporu sociálno-ekonomického rozvoja.

3.3. Energetická prepojenosť

Liberalizácia trhu EÚ s energiou v spojení s cieľmi stanovenými do roku 2020 v oblasti obnoviteľných zdrojov energie a v oblasti energetickej účinnosti a stratégia energetickej únie podnietili trhom riadenú transformáciu smerom k čistej energii. Výsledkom je viac dekarbonizovaná a vzájomne prepojená elektrická sieť, ktorá je nevyhnutná z hľadiska hospodárskej súťaže a predstavuje kľúčový faktor umožňujúci začlenenie variabilnej energie z obnoviteľných zdrojov. Európska únia by na základe svojich skúseností mala podporovať regionálne **platformy energetickej prepojenosti**, ktoré sa zameriavajú na trhové zásady, podnecujú modernizáciu energetického systému a prijatie čistých (decentralizovaných) riešení, energetickú účinnosť a **podporujú energetickú prepojenosť s partnermi v Ázii, ako aj prepojenosť medzi týmito partnermi**.

3.4. Medzil'udská prepojenosť

Prepojenosť a mobilita študentov, akademických pracovníkov a výskumníkov **sú kľúčové na zabezpečenie vzájomného porozumenia a hospodárskeho rastu**. Od roku 2014 sa prostredníctvom rôznych programov poskytlo financovanie mobility viac ako 18 000 študentov, výskumníkov a zamestnancov. Európska únia by mala ešte viac podporovať výmeny študentov a akademických pracovníkov s ázijskými krajinami prostredníctvom programu Erasmus, akcií Marie Curie-Sklodowskej, vzájomného uznávania diplomov a prostredníctvom regionálnej výmeny výskumníkov a pracovníkov v oblasti

¹⁶ Pozri oznámenie „Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje“, COM(2018) 321, v ktorom Komisia navrhuje v období rokov 2021 – 2027 podporiť digitálnu prepojenosť s ázijskými a ďalšími krajinami prostredníctvom Nástroja na prepájanie Európy.

¹⁷ Pozri pracovný dokument útvarov Komisie „Digital4Development: uplatňovanie hľadiska digitálnych technológií a služieb v rozvojovej politike EÚ“, SWD(2017) 157.

inovácií. Európska únia by mala podporovať spoluprácu medzi mestami vrátane budovania vzájomných vzťahov medzi hlavnými mestami kultúry EÚ a ich protistranami v Ázii, zvyšovať mobilitu umelcov a posilňovať spoluprácu v oblasti športu.

Kľúčové opatrenia v kapitole 3

Komisia:

- *vypracuje metodiku na posúdenie úrovni udržateľnej prepojenosti v Európe a Ázii a jej hospodárskeho vplyvu v rámci EÚ a jej regiónov,*
- *podporí výmenu údajov v colnej oblasti, digitálne dopravné koridory a posúdi riziká,*
- *bude presadzovať rokovania o dohodách o leteckej doprave so Združením národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN), s Azerbajdžanom, Tureckom a Katarom a uzavretie dvojstranných dohôd o bezpečnosti leteckej dopravy s Čínskou ľudovou republikou (Čínou) a Japonskom,*
- *na medzinárodných fórach podporí dohody o dekarbonizácii dopravy, predovšetkým v sektoroch leteckej a námornej dopravy,*
- *podporí digitalizáciu a administratívne zjednodušenie námornej dopravy v Ázii a v čiernomorských krajinách, ako aj prijatie Rotterdamských pravidiel,*
- *preskúma možnosť rozšírenia mandátu koordinátora (koordinátorov) koridoru TEN-T EÚ na región, na ktorý sa vzťahuje politika EÚ v oblasti rozširovania a susedstva, a to v rámci plánovaného preskúmania nariadenia o TEN-T, ktoré je nutné dokončiť do roku 2023,*
- *bude pracovať na normách etického využívania pokrokových technológií, akou je umelá inteligencia, a podporí úplný súlad so zodpovedným správaním štátu online,*
- *bude ďalej podporovať program Erasmus a akcie Marie Curie-Skłodowskej v Ázii a súvisiace recipročné opatrenia s cieľom posilniť príležitosti na výmenu a mobilitu.*

4. Budovanie medzinárodných partnerstiev pre udržateľnú prepojenosť

Parametre spolupráce v oblasti udržateľnej prepojenosti ovplyvňujú **rozmanité subjekty** s rôznou dynamikou¹⁸. S cieľom účinne presadzovať prepojenosť by EÚ mala posilniť existujúce partnerstvá a budovať nové dvojstranné, regionálne a medzinárodné partnerstvá, ktoré budú udržateľné, otvorené, inkluzívne a založené na pravidlách.

4.1. Bilaterálna spolupráca

Európska únia je hlavným partnerom Ázie v oblasti **rozvojovej a investičnej spolupráce**. V rámci dialógov o rozvoji sa pozornosť venuje aj investíciám a udržateľnej prepojenosti a mali by zahŕňať potenciálnu spoluprácu s tretími krajinami. V tejto súvislosti EÚ a jej ázijskí partneri môžu lepšie spolupracovať s cieľom zlepšiť regulačné prostredie, riadenie verejných financií a mobilizáciu domácich zdrojov. Európska únia ponúkne podporu (okrem

¹⁸ Pozri spoločný pracovný dokument útvarov Komisie SWD(2017) 436 „Mapovanie eurázijskej prepojenosti – Hlavné zistenia“ o rôznych iniciatívach v oblasti prepojenosti, ktoré vyvíjajú partneri EÚ.

iného aj prostredníctvom technickej pomoci) na posilnenie plánovacích kapacít s cieľom vypracovať a vykonať projekty, politiky a regulačné režimy v oblasti udržateľnej prepojenosti na základe medzinárodných noriem a najlepších postupov.

Bilaterálnu spoluprácu s jednotlivými krajinami treba prispôbiť špecifickej situácii v týchto krajinách. Napríklad v prípade Číny by EÚ mala posilniť existujúcu spoluprácu zameranú na príslušné spoločné iniciatívy v oblasti infraštruktúry a rozvoja, podporovať vykonávanie zásad prístupu na trh a rovnakých podmienok, ako aj využívať medzinárodné normy v rámci iniciatív v oblasti prepojenosti. Pokiaľ ide o Japonsko, EÚ by mala dôkladne koordinovať úsilie o podporu medzinárodných noriem a regionálnej spolupráce v Ázii najmä prostredníctvom obnovenia dialógu EÚ a Japonska o oblasti dopravy. V juhovýchodnej Ázii by EÚ mala pokračovať v dialógu so Singapurom o oblasti dopravy, ktorý sa začal v roku 2011.

Európska únia by súčasne mala rozšíriť dialóg o udržateľnej prepojenosti s ďalšími partnermi vrátane Afganistanu, Indie, Indonézie, Iránu, Pakistanu, Ruska, Kórejskej republiky, Turecka a krajín Strednej Ázie, ako aj Austrálie a Spojených štátov amerických.

Udržateľná prepojenosť a politiky EÚ v oblasti rozširovania a susedstva

Prepojenosť predstavuje dôležitý aspekt politik EÚ v oblasti rozširovania a susedstva. Keď krajiny, na ktoré sa vzťahujú tieto politiky, vykonávajú aproximáciu alebo harmonizáciu svojich prístupov s prístupmi EÚ, udržateľná prepojenosť sa postupne zavádza do ich právnych predpisov.

V súvislosti s novou politikou EÚ v oblasti západného Balkánu¹⁹ Komisia nedávno spustila hlavné iniciatívy na podporu väčšej prepojenosti a digitálnej agendy v tomto regióne. Aj vo vyhlásení zo Sofie zo samitu EÚ a partnerov zo západného Balkánu, ktorý sa konal v máji 2018, je uvedený prísľub, že sa výrazne posilní prepojenosť vo všetkých dimenziách, t. j. dopravná, energetická, digitálna a ľudská prepojenosť²⁰. Popri nedávnom záväzku posilniť spoluprácu v oblasti digitálneho hospodárstva sa v súčasnosti pripravuje akčný plán investícií do dopravy v krajinách Východného partnerstva.

V tejto súvislosti Komisia zabezpečí, že v rámci politik EÚ v oblasti rozširovania a susedstva sa vo väčšej miere bude zohľadňovať udržateľná prepojenosť, a bude podporovať ďalšie technické a regulačné zblížovanie v tejto oblasti. Komisia takisto poskytne ďalšiu pomoc s vykonávaním právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania a bude podporovať transparentnosť a najlepšie postupy.

4.2. Regionálna spolupráca

Európska únia má skúsenosti s vytváraním štruktúr regionálnej spolupráce, ako sú štruktúry v regióne Baltského mora. Európska únia by v spolupráci s partnerskými krajinami, medzinárodnými organizáciami a finančnými inštitúciami mala zväziť vytvorenie **prístupov regionálnej spolupráce v oblasti prepojenosti** v Ázii, pričom treba vypracovať analýzu

¹⁹ Oznámenie „Dôveryhodná perspektíva rozšírenia pre krajiny západného Balkánu a väčšia angažovanosť EÚ v tejto oblasti“, COM(2018) 65.

²⁰ Sofijská deklarácia (máj 2018). K dispozícii na adrese: http://www.consilium.europa.eu/media/34776/sofia-declaration_en.pdf.

činností súvisiacich s prepojenosťou v konkrétnych regiónoch a nedostatkov a príležitostí na spoluprácu v oblasti prepojenosti s cieľom podporiť prepojenosť EÚ a Ázie.

V Ázii pôsobí viacero medzinárodných organizácií a mechanizmov, ktorých mandáty súvisia s prepojenosťou²¹. Charakter zapojenia EÚ v rámci týchto organizácií závisí od ich činností a rozsahu pôsobenia. ASEM je dôležitou platformou na spoluprácu s kľúčovými ázijskými partnermi. Európska únia by mala naďalej posilňovať spoluprácu so združením ASEAN, ktoré zohráva kľúčovú úlohu z hľadiska prepojenosti v juhovýchodnej Ázii, s cieľom podporiť riadiaci plán prepojenosti združenia ASEAN do roku 2025 a v rámci neho zblížovanie noriem, a to aj prostredníctvom prebiehajúceho dialógu o doprave²². Európska únia by napokon mala podporovať regionálnu spoluprácu v oblasti udržateľnej prepojenosti ako kľúčový aspekt svojej stratégie pre Strednú Áziu.

4.3. Medzinárodná spolupráca

Medzinárodná spolupráca zohráva ústrednú úlohu pri stanovovaní právnych rámcov a konkrétnych foriem prepojenosti. Je dôležitá aj z hľadiska posilnenia udržateľnosti týchto rámcov, čo sa preukázalo aj v nedávnej iniciatíve EÚ, ktorá sa týka správy oceánov.

Správa oceánov

Európska únia je odhodlaná podporovať slobodu plavby a udržateľnú správu oceánov a morí. V novembri 2016 Komisia v spoločnom oznámení²³ navrhla 50 opatrení na zaistenie bezpečných, chránených, čistých a udržateľne riadených oceánov na celom svete, pričom sa usilovala o vytvorenie oceánskych partnerstiev s kľúčovými aktérmi. Európska únia spoločne so Svetovou bankou navrhli rámec pre rozvoj modrého hospodárstva, ktorý pomôže pobrežným štátom, regiónom a komunitám zvládnuť prechod k modrým hospodárstvám prostredníctvom vytvorenia mechanizmu kombinovaného financovania investícií verejno-súkromného partnerstva v priebehu 30 rokov.

Medzinárodné organizácie²⁴ vypracúvajú **medzinárodné dohody a normy**, ktorých presadzovanie a dodržiavanie je nevyhnutné na boj proti zmene klímy a degradácii životného prostredia, na podporu prístupu na trh, slobodného a spravodlivého obchodu a na zabezpečenie **interoperability sietí**²⁵. Spoločne prijaté medzinárodné normy zabezpečujú technickú harmonizáciu, ktorá umožňuje interoperabilitu rôznych sietí. Medzinárodné

²¹ Napríklad ASEM, ASEAN, Iniciatíva Bengálskeho zálivu týkajúca sa multisektorovej technickej a hospodárskej spolupráce, Regionálna hospodárska spolupráca v Strednej Ázii, Zoskupenie južnej Ázie pre regionálnu spoluprácu, Subregionálna hospodárska spolupráca v južnej Ázii a Šanghajská organizácia pre spoluprácu.

²² V náležitých prípadoch by Európska únia mohla spolupracovať s Eurázijskou hospodárskou úniou a jej členskými štátmi s cieľom dosiahnuť väčšie priblíženie ich technických predpisov a noriem k medzinárodným predpisom a normám.

²³ Spoločné oznámenie „Medzinárodná správa oceánov“, JOIN(2016) 49.

²⁴ Napríklad Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj; EHK OSN a jej Výbor pre vnútrozemskú dopravu; v oblasti železničnej dopravy OTIF a Organizácia pre spoluprácu železníc; v oblasti energetiky Medzinárodná agentúra pre energiu a Medzinárodná agentúra pre energiu z obnoviteľných zdrojov. Medzi ďalšie kľúčové organizácie s globálnym mandátom patria IMO, ICAO, ITU a MOP pre sociálne práva.

²⁵ Okrem iných tu patrí Dohovor EHK OSN o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a Dohovor EHK OSN z Espoo o hodnotení vplyvu na životné prostredie a protokol o strategickom environmentálnom hodnotení k tomuto dohovoru.

a európske normalizačné organizácie²⁶ sú kľúčovými partnermi EÚ, pretože zaisťujú technickú harmonizáciu v Európe a Ázii na základe noriem vypracovaných konsenzuálnym spôsobom, pričom vedúcu úlohu v tomto procese zohrávajú priemyselné odvetvia. Komisia bude spolupracovať s týmito organizáciami a príslušnými priemyselnými odvetviami s cieľom posúdiť, či je potrebné vytvoriť normy v oblasti prepojenosti. Komisia rozšíri poskytovanie technickej pomoci a bude dôslednejšie koordinovať komunikáciu s príslušnými medzinárodnými organizáciami a zahraničnými partnermi s cieľom zaistiť, že kľúčové tretie krajiny sa zaviazu uplatňovať tieto normy a že sa zabezpečí ich prijatie v širšej miere. Celkovo by Európska únia mala posilniť svoju angažovanosť v rámci medzinárodných organizácií a upevniť svoje zapojenie, koordináciu a zastupovanie navonok.

Kľúčové opatrenia v kapitole 4

Komisia:

- *posilní spoluprácu s príslušnými tretími krajinami vrátane Platformy prepojenosti EÚ a Číny s cieľom podporiť digitálne hospodárstvo, účinnú dopravnú prepojenosť a inteligentnú, udržateľnú, chránenú a bezpečnú mobilitu na základe rozšírenia siete TEN-T a bude presadzovať rovnaké podmienky v oblasti investícií,*
- *podporí udržateľnú prepojenosť v politických a rozvojových dialógoch s tretími krajinami,*
- *prehľbí spoluprácu s príslušnými regionálnymi organizáciami v Ázii a bude zavádzať pilotné prístupy regionálnej spolupráce v oblasti prepojenosti v Ázii,*
- *bude spolupracovať s európskymi a medzinárodnými normalizačnými organizáciami a ich vnútroštátnymi členmi s cieľom zabezpečiť účinné a spoločné vypracovanie potrebných technických noriem, a to aj prostredníctvom cielej technickej pomoci a technickej spolupráce,*
- *bude spolupracovať s Európskou hospodárskou komisiou OSN (EHK OSN) s cieľom zjednotiť právny režim železničnej prepravy tovaru na celom eurázijskom kontinente a s Medzivládnu organizáciou pre medzinárodnú železničnú dopravu (OTIF) a Organizáciou pre spoluprácu železníc (OSŽD) na rozšírení uplatňovania rámcov EÚ týkajúcich sa technických špecifikácií a riadenia bezpečnosti.*

5. Zvyšovanie objemu a kvality investícií do udržateľnej prepojenosti

Investičné potreby v oblasti prepojenosti nie sú globálne naplnené. V štúdií Svetovej banky sa uvádza, že najchudobnejšie krajiny ich v pomernom vyjadrení potrebujú najviac (v priemere 12,5 % HDP) a majú najväčšie nedostatky (v priemere 7,5 % HDP), pokiaľ ide o výdavky na infraštruktúru. Na riešenie tohto veľkého nedostatku investícií je potrebný komplexný prístup k financovaniu. Možno to dosiahnuť prostredníctvom efektívnejšej mobilizácie domácich zdrojov, prostredníctvom cenových modelov na využívanie

²⁶ Medzinárodná elektrotechnická komisia, Medzinárodná organizácia pre normalizáciu a Medzinárodná telekomunikačná únia, Európsky výbor pre normalizáciu, Európsky výbor pre normalizáciu v elektrotechnike a Európska inštitúcia pre telekomunikačné normy.

infraštruktúry a prostredníctvom regulačných rámcov. Platí to aj v Ázii, kde sú veľké regionálne rozdiely²⁷.

5.1. Nové a inovačné financovanie prepojenosti zo zdrojov EÚ

Cieľom tohto oznámenia nie je vytvorenie investičného plánu, hoci existujúce a budúce finančné nástroje EÚ by mohli ponúknuť náhľad na podporu súkromných investícií v projektoch súvisiacich s prepojenosťou.

EÚ už má bohaté **skúsenosti** s finančnou podporou prepojenosti²⁸. Prostredníctvom geografických investičných nástrojov, ako je investičný nástroj európskej susedskej politiky (NIF), investičný nástroj pre Strednú Áziu (IFCA) a investičný nástroj pre Áziu (AIF), sa poskytuje financovanie a technická pomoc v oblasti infraštruktúry a prepojenosti. Len investičný nástroj pre Áziu a investičný nástroj pre Strednú Áziu v období od roku 2010 do polovice roku 2018 samy vygenerovali investície vo výške viac ako 4,2 miliardy EUR prostredníctvom kombinácie grantov a úverov²⁹. V Investičnom pláne pre Európu sú takisto uvedené konkrétne príležitosti na vykonanie spoločných investícií v Európe.

V nasledujúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 Komisia navrhla niekoľko inovačných opatrení, ktoré by mohli podnieť verejné a súkromné investície do prepojenosti. Návrh Komisie predovšetkým zahŕňa investičný rámec pre vonkajšiu činnosť vychádzajúci zo súčasného Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj³⁰ (ktorý je súčasťou vonkajšieho investičného plánu EÚ a uplatňuje sa na Afriku a na susedstvo) s cieľom poskytnúť financovanie, ktoré podnieti prílev dodatočného verejného a súkromného kapitálu. Hoci sa bude primárne zameriavať na Afriku a susedstvo EÚ, časť jeho zdrojov bude vyčlenená aj na iné geografické oblasti.

Komisia navyše podporuje všetky opatrenia na zabezpečenie ešte lepšej účinnosti a funkčnosti inštitucionálneho a operačného rámca vonkajších investícií EÚ s cieľom reagovať na hlavné problémy v oblasti investícií. Komisia v nedávnom oznámení³¹ zdôrazňuje dôležitosť medzinárodnej spolupráce na to, aby bolo možné využiť kombináciu zdrojov financovania, predovšetkým prostredníctvom zapojenia väčšieho objemu súkromných investícií, pričom poukazuje na to, že je potrebné v maximálnej miere využiť existujúce nástroje počnúc Európskym fondom pre udržateľný rozvoj. V oznámení sa zároveň vyzývajú hlavné finančné a rozvojové inštitúcie pôsobiace v oblasti rozvojového financovania, aby posilnili svoju vzájomnú spoluprácu.

²⁷ Inderst, George (2018): „Investície do infraštruktúry, súkromné financovanie a inštitucionálni investori: Ázia z globálneho hľadiska“, Inštitút Ázijskej rozvojovej banky.

²⁸ Od roku 2014 do polovice roku 2018 vygeneroval investičný nástroj pre západný Balkán investície do prepojenosti vo výške približne 2,4 miliardy EUR, zatiaľ čo investičný nástroj európskej susedskej politiky vygeneroval investície vo výške približne 2,9 miliardy EUR do prepojenosti v krajinách Východného partnerstva.

²⁹ Napríklad EIB prispela investíciou vo výške 70 miliónov EUR na projekt prenosu elektrickej energie a obchodovania s ňou v strednej a južnej Ázii (CASA-1000), ktorý umožňuje prenos elektrickej energie medzi Kirgizskom, Tadžikistanom, Afganistanom a Pakistanom.

³⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 z 26. septembra 2017 o zriadení Európskeho fondu pre udržateľný rozvoj (EFSD), záruky EFSD a záručného fondu EFSD.

³¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade a Európskej investičnej banke „Zefektívnenie finančnej architektúry pre investície mimo Európskej únie“, COM(2018) 644.

**Inovačné financovanie medzinárodnej spolupráce
v nasledujúcom viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027**

V máji 2018 Komisia predložila návrh³² nasledujúceho viacročného finančného rámca EÚ, v ktorom sú uvedené opatrenia na podporu investícií, a to aj v oblasti udržateľnej prepojenosti. Komisia navrhla novú architektúru externých investícií s rozšíreným globálnym pokrytím vrátane Ázie³³. Podobne ako predtým sa bude mobilizovať verejné a súkromné financovanie prostredníctvom posilnenej záruky EÚ, pričom toto financovanie možno doplniť grantmi a úvermi. V rámci novej architektúry, v prípade že bude schválená, sa podporia ďalšie investície, a to aj v oblasti udržateľnej prepojenosti. Prostredníctvom navrhovaného rozšírenia rozpočtu EÚ v oblasti výskumu sa pomôže uľahčiť prechod k udržateľnejším formám prepojenosti.

Európska únia by mala posilniť spoluprácu s **verejnými a súkromnými finančnými inštitúciami členských štátov EÚ vrátane štátnych investičných fondov** a mala by sa usilovať o väčšie zosúladenie činností s týmito inštitúciami. S cieľom podporiť udržateľné financovanie by EÚ a európske požičiavajúce inštitúcie mali zlepšiť dialóg aj s verejnými a súkromnými finančnými inštitúciami tretích krajín v súlade s akčným plánom na financovanie udržateľného rastu³⁴. Tento akčný plán má byť vzorom pre diskusie na medzinárodných fórach s cieľom zabezpečiť udržateľnejšie riadenie finančného systému. Komisia podporuje spoluprácu v oblasti udržateľného financovania a výmenu najlepších postupov medzi európskymi bankami vrátane verejných bánk a ďalšími bankami z krajín mimo EÚ. Komisia bude podporovať aj iniciatívy v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov s cieľom zaviesť medzinárodné normy na financovanie projektov súvisiacich s prepojenosťou. Európska únia bude podporovať procesy v rámci skupín G7, G20 a OECD s cieľom zosúladiť postupy v oblasti poskytovania úverov verejnými finančnými inštitúciami so zásadami udržateľnej prepojenosti.

5.2. Medzinárodné partnerstvá v oblasti financovania

Medzinárodné finančné inštitúcie (IFI) a multilaterálne rozvojové banky predstavujú ústredný prvok globálnej architektúry na financovanie prepojenosti. Európska investičná banka (EIB), ako banka EÚ a investičný partner, a Európska banka pre obnovu a rozvoj (EBOR) rozširujú požičiavanie, čo vytvára nové kanály na spoluprácu. Medzinárodný menový fond a Svetová banka sú dôležitými partnermi na spoluprácu v oblasti udržateľnosti dlhu a prepojenosti. Európska únia by mala prehĺbiť spoluprácu aj s Ázijskou rozvojovou bankou a Ázijskou bankou pre investície do infraštruktúry (AIIB), pričom treba zabezpečiť úplné dodržiavanie priorít EÚ v rámci týchto vzťahov. Podpora multilaterálnych rozvojových bánk je nevyhnutná, pokiaľ ide o vykonávanie plánu G20, ktorý sa týka infraštruktúry ako kategórie aktív, pričom širšie prijatie platforiem na riadenie infraštruktúry by pomohlo zlepšiť vykonávanie projektov³⁵. Mala by sa presadzovať aj väčšia koordinácia členstva EÚ v rámci multilaterálnych rozvojových bánk.

³² Oznámenie „Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – Viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027“, COM(2018) 321. V oznámení Komisie „Zefektívnenie finančnej architektúry pre investície mimo Európskej únie“, COM(2018) 644, sa stanovuje navrhovaná architektúra externých investícií.

³³ Pozri oznámenie uvedené v poznámke pod čiarou č. 30.

³⁴ Oznámenie „Akčný plán: Financovanie udržateľného rastu“, COM(2018) 97.

³⁵ Napríklad informácie o platforme riadenia SOURCE sú k dispozícii na webovom sídle nadácie Sustainable Infrastructure Foundation: <https://public.sif-source.org/>.

5.3. Rovnaké podmienky pre podniky

Kľúčovými predpokladmi na to, aby podniky rozvíjali a podporovali prepojenosť EÚ a Ázie, sú primerané rovnaké podmienky v oblasti prístupu na trh a priamych zahraničných investícií, spravodlivosť a transparentnosť pri verejnom obstarávaní, nediskriminačné trhové postupy a vyvážená ochrana práv duševného vlastníctva³⁶. Preto je nevyhnutné, aby boli zavedené kvalitné rámce zabezpečujúce makroekonomickú a fiškálnu stabilitu, zodpovedné odvetvové politiky a reformy, komplexné ročné a strednodobé fiškálne a rozpočtové rámce a zodpovedné systémy riadenia verejných financií. Európska únia bude aj naďalej podporovať iniciatívy zabezpečujúce rovnaké podmienky pre podniky. Konkrétnym krokom vpred by bolo širšie prístupenie k **Dohode o vládnom obstarávaní** (GPA) Svetovej obchodnej organizácie. Rýchle prijatie návrhu Komisie, ktorý sa týka nástroja medzinárodného obstarávania³⁷, by podporilo partnerov, aby sa zapojili a aby boli ochotnejší plniť záväzky týkajúce sa prístupu na trh. Európska únia by mala naďalej podnecovať partnerov k tomu, aby v postupoch verejného obstarávania využívali nenákladové kritériá a náklady na životný cyklus. Vytvorenie rovnakých podmienok si bude vyžadovať aj zlepšenie transparentnosti **systémov vývozných úverov**. Diskriminačné postupy treba odstrániť. Medzinárodná pracovná skupina pre vývozné úvery by mala stanoviť disciplíny, aby sa zabezpečili rovnaké podmienky medzi vývozcami z rôznych krajín.

Európska únia má v úmysle vystupňovať svoje úsilie v oblasti **hospodárskej diplomacie**³⁸ v Ázii. Plánuje podporovať platformy na nadväzovanie kontaktov medzi európskymi a ázijskými podnikmi so zameraním na MSP a uvažuje o vytvorení podnikateľskej poradnej skupiny pre eurázijskú prepojenosť. Európska únia by mala naďalej podporovať Európsky portál investičných projektov (v budúcnosti Portál InvestEU), prostredníctvom ktorého možno zviditeľniť investičné príležitosti v EÚ pre všetkých prípadných investorov.

Kľúčové opatrenia v kapitole 5

Komisia (a v náležitých prípadoch vysoký predstaviteľ):

- *uľahčí investície do eurázijskej prepojenosti prostredníctvom investičných nástrojov a záruk, pričom sa zapoja európske verejné banky (EIB, EBOR a národné banky a inštitúcie členských štátov) a medzinárodné finančné inštitúcie v súlade s medzinárodnými normami a rovnakými podmienkami,*
- *posilní investičnú spoluprácu EÚ s Ázijskou rozvojovou bankou a Ázijskou bankou pre investície do infraštruktúry,*
- *zriadi podnikateľskú poradnú skupinu pre eurázijskú prepojenosť,*
- *bude presadzovať posilnenie transparentnosti verejného obstarávania v eurázijskej infraštruktúre, a to aj prostredníctvom širšieho prístupu k Dohode o vládnom obstarávaní (GPA) Svetovej obchodnej organizácie, prijatia noriem GPA a podporou vytvorenia vyhradených webových sídel zameraných na verejné obstarávanie.*

³⁶ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o prekážkach obchodu a investícií v období od 1. januára 2016 do 31. decembra 2016.

³⁷ Návrh Komisie na nariadenie o prístupe tovaru a služieb tretích krajín na vnútorný trh verejného obstarávania Únie a o postupoch podporujúcich rokovania o prístupe tovaru a služieb Únie na trhy verejného obstarávania tretích krajín, COM(2016) 34. Tento návrh v súčasnosti posudzuje Európsky parlament a Rada.

³⁸ Diskusný dokument Komisie o využívaní globalizácie, COM(2017) 240.

6. Závěry

V tomto spoločnom oznámení sa poskytuje základ pre stratégiu EÚ na prepájanie Európy a Ázie. Táto **stratégia je postavená na zásadách udržateľnej a komplexnej prepojenosti založenej na medzinárodných pravidlách**. Pomocou tohto prístupu Európska únia posilní regulačnú kvalitu a rovnaké podmienky prepojenosti, pričom sa inšpiruje svojím vnútorným trhom. Európska únia prispeje k rozvoju dopravných, energetických a digitálnych sietí na základe svojich skúseností s cezhraničnou prepojenosťou. Bude sa usilovať o posilnenie partnerstiev s tretími krajinami, regiónmi a medzinárodnými organizáciami. Posilní spoluprácu v oblasti vzdelávania, výskumu, inovácií, kultúry, športu a cestovného ruchu a prispeje k presadzovaniu rozmanitosti a voľného toku ideí. S cieľom podporiť tieto rozličné politiky a opatrenia by Európska únia mala využiť všetky prostriedky a nástroje vo finančnom rámci na mobilizáciu verejných a súkromných investícií do udržateľnej prepojenosti. Pre úspešnosť stratégie bude rozhodujúce aj spoločné úsilie Európskej únie a jej členských štátov o lepšie komunikovanie, presadzovanie a propagovanie projektov a programov v oblasti prepojenosti s ázijskými partnermi.

Komisia preto vyzýva Európsky parlament, Radu, Európsky hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov, Európsku investičnú banku a príslušné zainteresované strany, aby diskutovali o opatreniach uvedených v tomto spoločnom oznámení a aby ich podporovali.